

Позиция на ОЦДЦ относно предложението на Европейската комисия
за Закона за обществените поръчки

Европейският съвет на инженерните камари (ECEC) приветства предложението на Европейската комисия за нова рамка на ЕС за обществените поръчки и амбицията ѝ за повишаване на качеството в обществените поръчки. ECEC обаче призовава за значителни подобрения, за да се гарантира, че специфичният характер на инженерните и други интелектуални услуги е правилно признат.

Интелектуалните услуги, каквито предоставят **сертифицираните инженери**, играят централна роля в планирането и проектирането на нашата застроена среда – от сгради до обществени пространства и инфраструктура. Те допринасят значително за обществения интерес.

Висококачествената застроена среда може да бъде резултат само от качествени процеси.

Изпълнението на целите на Новия европейски Баухаус в строителния сектор изисква висококачествени процедури за обществени поръчки, които позволяват отлични и иновативни решения за застроена среда.

1) Правна рамка

Въпреки че ECEC разбира намерението на Европейската комисия да осигури по-силна рамка за прилагане на ефикасни и качествени обществени поръчки в ЕС, тя вижда сериозна опасност от намаляване на вече съществуващите изисквания за качество на национално ниво, тъй като настоящият текст оставя възможност на възлагащите органи да определят процедури, включително възможности, които не са подходящи за интелектуални услуги. Освен това, единната рамка за обществените поръчки не може да отговори по подходящ начин на различните условия в държавите членки, така че за някои държави членки настоящият подход би намалил минималните им изисквания, което вероятно би довело до адаптиране на практика на процедурите към по-ниските изисквания. Поради това ECEC призовава Европейската комисия да избегне този ефект, особено за услуги, които – както е обяснено – по своето естество изискват качествени процедури за обществени поръчки, и да базира планираните подобрения на силна нова Директива за обществените поръчки, вместо на Регламент.

2) Интелектуални услуги

Въпреки че въвеждането на задължително минимално използване на критерии за качество (член 98) като цяло е важна стъпка за подобряване на качеството на процедурите за възлагане на обществени поръчки в цяла Европа, ECEC счита, че настоящото фиксирано минимално съотношение от 30% качество като цяло и 50% качество при възлагането на трудоемки услуги е неадекватно за интелектуални услуги, като например инженерни услуги. Този подход би могъл да доведе до намаляване на процентните съотношения на критериите за качество в страни с по-високо ниво на задължителни критерии за качество и по този начин рискува да компрометира качеството на застроената среда в Европа.

Както е посочено в [Люксембургската декларация](#), ECEC настоятелно призовава Европейската комисия и Европейския парламент да вземат предвид отличителния характер на услугите по планиране и проектиране, често наричани интелектуални или творчески услуги, които се състои в присъщата непредсказуемост на техните резултати. Макар че е възможно да се определят нуждите и да се зададат икономически, местни, функционални и други параметри, които оформят проекта, самото решение се очертава чрез самия творчески процес.

Предвид това разграничение, новоопределените **трудоемки услуги** следва да бъдат допълнително подразделят се на трудоемки интелектуални услуги и трудоемки други/физически услуги. На тази основа следва да се осигури адекватна рамка за възлагане на обществени поръчки на интелектуални услуги. Това следва да включва задължението за прилагане на по-висок процент на съотношение на качеството, както и разграничения по отношение на адекватни процедури за възлагане на обществени поръчки и защита на интелектуалното инженерство и проектантската работа по време на процедурата по възлагане на обществени поръчки.

3) Процедура за качество

Важно е да се подчертае, че „най-добро качество за парите“ трябва да бъде отразено в целия процес на възлагане на обществени поръчки, не само в математическото претегляне на критериите за възлагане. Ако критериите за качество не са адекватно дефинирани, те могат да доведат до фактическа чиста ценова конкуренция.

За инженерните и други интелектуални услуги, основните фактори за успешното прилагане на качествени обществени поръчки са процедурите, които позволяват на публичните купувачи да оценят компетентността и способностите на оферентите във връзка с конкретното задание.

Такава оценка не следва да се отнася само до препоръките, тъй като те често имат дискриминационен ефект за по-малките и по-нови офиси. Освен това не всички съответни

Качествата могат да бъдат измерени чрез предварително определени показатели, но могат да бъдат оценени чрез справедливи, прозрачни и професионално информирани процедури.

Определянето на процедури за качество и адекватни критерии за качество, както и изчисляването на разходите, изисква високо ниво на експертиза и може да представлява предизвикателство за много възлагащи органи, особено за по-малките предприятия. Това е особено важно, защото – както е обяснено по-горе – процедурната основа в настоящия проект оставя много място на възлагащите органи да определят процедурите. Поради това ECEC приветства член 139, тъй като е изключително важно да се инвестира в изграждането на такава експертиза и предоставянето на насоки и най-добри практики на възлагащите органи, например за адекватни критерии за качество в различни области.

Освен това, ECEC предлага въвеждането на механизъм за контрол на качеството: Кандидатстването за преглед на тръжни и конкурсни документи е много трудно за доставчиците на услуги, тъй като те обикновено зависят от продължаващото положително сътрудничество с клиента. В същото време прегледът на проблемни тръжни и конкурсни документи е много важен за предотвратяване на проблемни процедури за обществени поръчки и свързаните с тях рискове за клиентите. Прилагането на правото на представителните (професионални) организации по интереси да кандидатстват за преглед на оферти би довело до фундаментално подобрене на качеството на обществените поръчки като цяло.

4) Разделяне на лотове

ECEC приветства факта, че проектът много изрично признава и засилва значението на разделянето на обществените поръчки на лотове и по този начин осигурява по-добър достъп на МСП до обществени поръчки. По-малките и специализирани инженерни фирми трябва да имат възможност да участват в търгове за отделни специализирани или частични услуги. Следователно разделянето на договорите на лотове следва да се превърне в стандартна практика в цяла Европа, като по този начин формулировката следва да внушава още по-силно чувство за задължение.

5) Опростяване и по-широк достъп

Опростяването е друг важен начин за засилване на участието на МСП и микропредприятията в обществените поръчки. Опростяването на процедурите и намаляването на бариерите за навлизане на МСП и МП следва да бъдат допълнително засилени в проекта, например чрез ясни процедури за качество, чрез по-добра гаранция за пропорционалност на изискванията за достъп, като например препоръки и проверки на капацитета, и чрез намалени изисквания за документация, като например...

приемане на доказателства за допустимост в съществуващите национални бази данни. Ако се изискват препоръки, не само водещите архитекти и инженери на проекта трябва да могат да ги използват, но и членовете на екипа, които иначе често никога не биха могли да получат препоръки.

Заклучение:

ECEC призовава за изменения в проекта, за да се признае по-добре специфичният характер на инженерните и други интелектуални услуги.

Центърът за ранно детско развитие (ECEC) призовава за

- реформата да се основава на силна нова Директива за обществените поръчки, а не на регламент
- трудоемките услуги да бъдат допълнително разделени на интелектуални и други услуги, с процедури за обществени поръчки, специално адаптирани към интелектуални услуги и по-високи изисквания за качество.
- процедури за обществени поръчки, които да позволят смислена оценка на професионалната компетентност и качество, като същевременно защитават интелектуалната инженерна и дизайнерска работа по време на търговете.
- по-добър достъп на МСП до обществени поръчки чрез стандартна практика на разделяне на договорите на лотове, гарантиране, че изискванията за достъп са пропорционални на обхвата и естеството на договора, и намаляване на изискванията за документация.
- достатъчен експертен опит в рамките на възлагащите органи и представителни професионални организации да имат правото да поискат преглед на тръжните и конкурсните документи, което ще спомогне за предотвратяване на проблемни процедури за обществени поръчки, преди те да създадат рискове за публичните клиенти и проекти.